

PROJECTOPDRACHT

Bestuurlijk opdrachtgever: college van B&W	Project: Economisch Profiel Weert
Coördinerende projectwethouder: Martijn van den Heuvel	Versie: 1 Datum: 02/05/2024
Ambtelijk opdrachtgever: Selma van Mensvoort	Projectmanager: Nuha Al Sader

Aanleiding: Huidige situatie en uitgangspositie

Met het opstellen van de Omgevingsvisie hebben we een aantal constatering gedaan omtrent de economie van Weert en het economisch profiel.

Economisch profiel 2015

Het huidige economisch profiel van Weert dateert uit 2015. In de afgelopen negen jaar is de economische dynamiek op de Weerter bedrijventerreinen, in de binnenstad en in het buitengebied behoorlijk veranderd. Een aanscherping of herijking is nodig om voor de toekomst de juiste keuzes te maken voor de Weerter economie.

Ontwerp Omgevingsvisie Weert

De uitgangspunten van de (ontwerp) Omgevingsvisie Weert vormen de kaders voor het economisch profiel zijnde; 1) Centrumgemeente Weert; 2) Relatie Brainport; 3) Duurzame ontwikkelingen, klimaat en energietransitie; 4) Brede welvaart; 5) Grote opgaven in een beperkte ruimte. Het profiel geeft eveneens input voor de activiteiten die in de omgevingsprogramma's Binnenstad, Bedrijventerreinen, Buitengebied, Mobiliteit, Wonen en Energietransitie worden geformuleerd.

Invloedsfeer Brainport

De schaarse ruimte voor bedrijven en de druk vanuit de naastgelegen regio Zuidoost-Noord-Brabant vormen een drukfactor op de economie in Weert. In eerder onderzoek van de STEC-groep werd verondersteld dat er tot 2030 voldoende ruimte zou zijn voor de vestiging of verplaatsing van bedrijven. Dit is in de afgelopen 2-3 jaar in rap tempo veranderd. Anno 2024 is er nagenoeg geen ruimte meer over. Oorzaak is dat bedrijvigheid vanuit de Brainport regio zich in Weert vestigt. De komende jaren wordt een stevige groei verwacht in de Brainport regio. De vraag is hoe Weert (eventueel samen met Nederweert) daarop gaat inspelen.

Centrumgemeente

Een van de uitgangspunten uit de (concept) Omgevingsvisie is dat we een centrumgemeente (willen) zijn. Een complete stad voor zowel wonen als werken. Dat betekent dat we de

werkgelegenheid minimaal op het huidige peil willen houden. We willen daarmee voorkomen dat we een forensenstad worden en voldoende werkgelegenheid behouden voor de eigen inwoners en de omliggende gemeenten.

Meer regie op de bedrijfsvestigingen

Recent hebben in de gemeenteraad discussies plaatsgevonden over logistieke verdozing. Na het indienen van verschillende moties en amendementen heeft er een benen op tafel sessie plaatsgevonden. De gemeenteraad wil graag meer regie krijgen op welke type bedrijven zich in Weert kunnen vestigen. Met regie willen we proactief sturen in plaats van reactief. Zeker met de druk vanuit Brainport zullen we een keuze moeten maken waar we voor willen gaan.

Nieuw economisch profiel

Dat is de reden dat het 'versterken van het economisch profiel van Weert' als ambitie in de Begroting 2024 is benoemd. Het updaten en verdiepen van het huidige economische profiel is van belang om meer inzicht te krijgen in de economische opgaven die op ons afkomen en om weloverwogen beslissingen te kunnen nemen die aansluiten op ons eigen DNA en behoeften in onze gemeente. Het nieuwe profiel sluit ook aan op actuele discussies in de politiek zoals de ruimteclaims van de logistieke sector en de positie van het Weerter MKB. Voorliggende projectopdracht geeft de kaders aan voor de verdere uitwerking van een nieuw economisch profiel.

Maatschappelijk Effect:

1. Weert heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
2. Weert vervult een centrumfunctie voor de omgeving.
3. Weert is een betrouwbare, toegankelijke, integere en professionele gemeente.
4. Weert heeft een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.

Doel:

In het economisch profiel streven we 4 doelen na:

- I. De 'economische identiteit' (DNA) van Weert opnieuw vastleggen;
- II. De herkenbaarheid van Weert in de omgeving versterken; bij andere overheden (Provincie Limburg, buurgemeenten, gemeenten Noord-Brabant, NOVEX de Peel), alsook bij ontwikkelmaatschappijen (Keyport, LIOF, BOM, Brainport Development);
- III. Richting geven aan nieuw beleid en omgevings- en andere uitvoeringsprogramma's waarin economie een thema is. Zowel in het ruimtelijk domein, als in het sociale domein;
- IV. Richting geven aan onze partnerschappen/deelnemingen, zoals Keyport, SML en mogelijke band met de regio Eindhoven.

Projectresultaat:

- Een geactualiseerd, duidelijk omschreven en breed gedragen economisch profiel;
- Een gedegen analyse van de feitelijke samenstelling van de economie, de trends en ontwikkelingen en de kansen en uitdagingen die naar verwachting op de Weertse economie en samenleving afkomen;
- Een stevig fundament voor een toekomstbestendige Weerter economie die optimaal bijdraagt aan de brede welvaart voor onze inwoners en de positionering van Weert in de regio.

Projectbeheersing: Randvoorwaarden t.a.v. beheers aspecten GROTICK

Geld

Adviesbureau Strategy Unit levert een aantal bouwstenen aan voor het nieuwe economisch profiel. De kosten hiervoor worden voor een deel (€17.125,-) bekostigd uit het budget Economische ontwikkeling (53101 – 43871) en voor een ander deel (€10.000,-) uit het budget Implementatie strategische visie (50420 – 43800).

Risico's

Zie volgend tekstvak.

Organisatie

Interne leden

Het projectteam bestaat uit twee beleidsadviseurs economie en twee strategisch adviseurs (concern en ruimte). Adviesbureau Strategy Unit voert een deel van de analyse uit en biedt strategische advisering aan het projectteam in dit traject. Het projectteam is verantwoordelijk voor de aansturing van Strategy Unit, voert een deel van de analyses uit, bewaakt de voortgang van het project, zorgt voor interne en externe afstemming en levert de benodigde informatie. Een klankbordgroep bestaande uit diverse collega's uit verschillende beleidsvelden waaronder economie, cultuur en erfgoed, ruimte, energietransitie, mobiliteit, arbeidsmarkt/onderwijs en strategie zijn aangehaakt en ontvangen tussentijdse terugkoppelingen. Wethouders Martijn van den Heuvel en Thomas van Gemert worden in het PFO tussentijds op de hoogte gehouden van de voortgang.

Externe leden

In de aanpak proberen we zoveel mogelijk samen te werken met de Provincie Limburg en enkele Brabantse partners. We hebben namelijk gezien dat beide provincies (Limburg én Noord-Brabant) ook bezig zijn om hun eigen economische profielen te herijken. En we zien dat de economie in Weert zeer sterk samenhangt met de omgeving. Te denken valt ook aan de regio Belgisch-Limburg en Noordrijn-Westfalen.

In het kader van de aanhaking met Brainport zijn al diverse gesprekken gevoerd met de provincie Limburg, provincie Brabant, gemeente Eindhoven, MRE en Brainport Development om te verkennen hoe we de economische agenda's beter op elkaar kunnen laten aansluiten.

Tijd

Fase 1 Start en uitgangspunten (Q1- Q2 2024)

- Startoverleg met projectteam;
- Startoverleg met klankbordgroep;
- Bespreken proces met bestuurder;
- Advies externe partijen (adviesbureaus Rabo Research, Stec groep en Strategy Unit, Provincie Limburg, Provincie Noord-Brabant);
- Offerte opvragen adviesbureau Strategy Unit
- Kick-off bijeenkomst met Strategy Unit;
- Verscherping opdracht Strategy Unit en aanscherpen planning;
- Lijst met stakeholders opstellen en afstemmen met klankbordgroep.
- Kennismakingsgesprek Strategy Unit met wethouders Martijn van de Heuvel en Thomas van Gemert.

Fase 2: Analyseren (Q2 2024)

- Opstellen analysekader;
- 4 bouwstenen: ambitie-bepaling, sectoranalyse, omgevingsanalyse en SWOT-analyse;

- Aanpak bespreken met klankbordgroep;

Fase 3: Valideren (Q3 2024)

- Selectie gesprekspartners;
- Opstellen interviewleidraad;
- Afnemen 20 interviewgesprekken met stakeholders;
- Analyseren interviewresultaten;
- Destilleren en vastleggen van keuzemogelijkheden gericht op economische profilering en positionering Weert;
- Opbrengsten bespreken met klankbordgroep;
- Opbrengsten bespreken met wethouders Martijn van de Heuvel en Thomas van Gemert;
- Organiseren themasessie met college;
- Organiseren informatiebijeenkomst voor de gemeenteraad.

Fase 4: Selecteren en rapporteren (Q4 2024)

- Groepsgesprek met vertegenwoordiging van triple helix ter validatie van keuzemogelijkheden en bepaling voorkeursopties;
- Uitwerken varianten inclusief voorkeurs- en eventuele terugvaloptie(s);
- Bespreken en afstemmen met bestuurder met aandacht voor college-breed draagvlak;
- Vastleggen van uitkomsten in rapportage van bevindingen;
- Concept-rapportage delen met stakeholders;
- Concept-rapportage delen met klankbordgroep;
- Verwerken input stakeholders en klankbordgroep.

Fase 5: Implementeren (Q1 2025)

- Economisch profiel aanbieden ter vaststelling door college en gemeenteraad;
- Doorvertaling van economisch profiel naar concrete activiteiten op te nemen in de omgevingsprogramma's.

Informatie

Tussentijdse opbrengsten worden gedeeld met de klankbordgroep en de bestuurder. Eenmaal gereed wordt de conceptversie eveneens gedeeld met de klankbordgroep, de bestuurder en de stakeholders.

Communicatie & Participatie

Onderzocht wordt welke rol Stichting Weert Marketing kan krijgen in de communicatie. Ook besteden we aandacht aan het profiel in het Zakenblad en tijdens de ondernemersborrel. Voor participatie zie tekstvak participatie.

Kwaliteit

Actueel, scherp geformuleerd, en breed gedragen economisch profiel.

Risico's*

1. Economische ontwikkelingen veranderen snel en zijn niet altijd te voorspellen. Een economisch profiel kan snel verouderd raken als het niet regelmatig wordt bijgewerkt. Daarom werken we aan een dynamisch economisch profiel dat om de om de drie à vier jaar wordt bijgewerkt.
2. Een aantal omgevingsprogramma's worden mogelijk eerder vastgesteld dan het economisch profiel. De omgevingsprogramma's zijn in de tijd niet allemaal volgend op het economisch profiel maar hebben ieder een eigen traject en planning. De

tussentijdse resultaten van het economisch profiel zullen input bieden voor de omgevingsprogramma's.

Participatie

Er worden interviews gehouden met stakeholders en een groepsgesprek met vertegenwoordigers van de triple helix. In het groepsgesprek worden de geïdentificeerde keuzemogelijkheden in de analyse fase ter validatie besproken met de stakeholders. Tevens wordt er een enquête onder ondernemers uitgezet.

Projectafbakening: Relatie met andere projecten en plannen

Het economisch profiel overstijgt de omgevingsprogramma's. In het economisch profiel kijken we niet naar alles. We kijken wél naar:

- Evenwichtige uitbreiding van Weert waarbij ruimte voor wonen en werken hand in hand gaan;
- Acquisitie en programmering bedrijventerreinen;
- Internationalisering en grensoverschrijdende aspecten;
- Brede MKB en starters;
- Relatie met Brainport Eindhoven, de Brightlands-campusen in Limburg, Belgisch-Limburg, en Noordrijn-Westfalen;
- Arbeidsmarkt en aanbod beroepsonderwijs;
- Vitaliteit van de binnenstad;
- Toerisme en recreatie;
- Discussies in de politiek over de gewenste economische richting.

En we houden enkele ontwikkelingen die in de loop van 2024 worden opgeleverd in de gaten, zoals:

- Bedrijventerreinen, Landelijk Gebied, ontwikkelingen Spoorzone en Binnenstad; de 3 gebiedsgerichte programma's die in de ruimtelijke ontwikkelstrategie worden opgesteld.
- Citymarketing Weert: die wordt gedurende 2024 opnieuw opgebouwd;
- Regiodeal Midden-Limburg: die wordt in 2024 verder uitgewerkt;
- Herijking POVI Limburg/economische visie provincie Limburg
- Public affairs-aanpak Weert: die wordt gedurende 2024 opgeleverd.

Overige randvoorwaarden

N.v.t.

Besluit College B&W